

**СТОЛИЧНИЙ
АКЦІОНЕРНИЙ БАНК**

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПАРТНЕР ПРОЕКТУ

**«Сумщина банківська» -
ПАТ АБ «СТОЛИЧНИЙ»,
єдиний регіональний банк
СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

■ **ПРОДОВЖЕННЯ.**
Початок у №№8-9, 12.

СЕРГІЙ ТИХЕНКО

Масштаби вражали...

До середини XIX сторіччя у Ромнах проходить знаменитий Іллінський ярмарок, на який з'їжджалося до 120 000 чоловік, а товарообіг сягав 10 млн карбованців. Масштаби ярмарку вража-

Фото 1

ПРОЕКТ «СУМЩИНА БАНКІВСЬКА»

Фото 2, сучасний вигляд будинку

Міські громадські банки

Перший банк на теренах сучасної Сумської області з'явився в 1865 році у м.Ромни. І певна закономірність у цьому була. Місто, що розташовувалося на перехресті міжнародних торгових шляхів, було центром торгівлі та підприємництва.

ли своїми обсягами. На ньому зводили близько 3 тисяч тимчасових дерев'яних споруд (крамниць, яток, балаганів) та реєстрували понад 22 тисячі возів. За спогадами очевидців, збирачі плати за місце на ярмарку приносили мішки з зібраними золотими та срібними монетами до міської управи та висипали просто на долівку без супроводжуючих облікових документів. Місцеві чиновники, купецтво, міщани та селяни багатіли, місто розвивалося, економіка процвітала.

Наполегливі роменці

В 1845 році Роменська міська Дума звертається до Полтавського губернь-

кого правління з проханням дати дозвіл на відкриття в місті банку для кредитування ярмарків і торгових операцій. Основну суму статутного фонду повинні були становити кошти Приказу громадської опіки. Голова міської управи Запорожченко власноручно написав статут банку.

Однак організаційні складнощі, відмови вищестоящих установ заважали справі. Попри все, роменчани проявили наполегливість і 17 червня 1865 року, тобто через 20 років після першого звернення, банк розпочав свою роботу. Головою правління було обрано купця Порфирія Зінченка. В різний час директорами бан-

ку також були: Григорій Симонов, купець, Олександр Енкен, провізор, Матвій Паневин, купець, потомствений почесний громадянин.

Глухівський банк

На рік пізніше відкривається Глухівський міський громадський банк. Будинок, що належав місцевому купцю Коробчевському, купує відомий глухівський купець, промисловець і меценат Микола Терещенко (Фото 1). Надалі, перебудувавши його, надбудувавши другий поверх, він сприяє облаштуванню тут міського банку (Фото 2, сучасний вигляд будинку). З 26 жовтня 1866 р. по 3 жовтня 1870 р. банком керував один із синів Артемія Терещенка - Семен Терещенко. В різний час директорами банку були Лютий Петро Ємельянович, купець (1878-1896 рр.), Кучеренко Федір Романович, купець, почесний громадянин (1900-1915рр.).

Зі звіту про діяльність банку за 1905 р. дізнаємось, що основний капітал при заснуванні банку становив 50000 крб. Оскільки у звіті вказано, що капітал благодійний склав 41599 крб., можна зробити припущення, що саме цю суму вніс до основного капіталу Микола Терещенко. Уже на 01.01.1905 р. основний капітал було збільшено до 462250 крб.

Довічний вклад

Однією з послуг у дореволюційних банках було відкриття довічних вкладів. Зазвичай такі вклади відкривали по заповіту або ж розпорядженню конкретної особи з метою здійснення благодійної діяльності. Сам вклад знаходився на рахунку банку, і ніхто не мав права його отримати, а на його щорічні відсотки здійснювалось фінансування місцевих закладів, церков, шкіл. Станом на 1905 р. такі вклади під 6% річних склали 108917 крб., безстрокові під 4,5% - 771295 крб. Щорічні видатки на утримання службовців, керівництва банку склали 7558 крб., оренду приміщення - 2000 крб., податок був єдиним (річне промислове свідоцтво) - 650 крб. Чистий прибуток банку за рік склав 62340 крб., що було одним з найбільших показників серед банків того часу. З чистого прибутку було перераховано 19955 крб. на благодійні потреби та таку ж суму - на міські потреби.